

Warszawa 10 lutego 2009 r.

Wiesław Bielawski
Prezes Krajowej Rady Urbanistów
w Warszawie

Szanowny Panie Prezecie,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 8 grudnia 2008 r., znak KIU-855/2008. uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W związku z wejściem w życie 15 listopada 2008 r. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199, poz. 1227), dalej *ustawa*, powstała konieczność dostosowania do jej wymogów systemu planowania przestrzennego, w tym procedury sporządzania i uchwalania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dalej *studium* oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dalej *miejscowy plan*. Zmiana przepisów w tym zakresie miała ścisły związek z zarzutami Komisji Europejskiej, która podniosła, iż dotychczasowe przepisy polskiego prawa nie zapewniły pełnej transpozycji dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Dlatego, aby nie dopuścić do kontynuowania postępowania wszczętego przeciwko Polsce, w związku z podejrzeniem naruszenia przez nią zobowiązań traktatowych polegających na braku zgodności ustawodawstwa RP z dyrektywą 2001/42/WE - należało dążyć do jak najszybszego dostosowania prawa polskiego do prawa wspólnotowego.

Mając powyższe na uwadze, do *ustawy* nie włączono przepisów przejściowych dotyczących znajdujących się w toku procedur uchwalania *studiów* i *planów miejscowych*. Z tych samych względów wprowadzony został krótki okres *vacatio legis ustawy*, a *studia* i *miejscowe plany* uchwalane po wejściu w życie omawianych przepisów powinny spełniać rygory wprowadzone przywołaną *ustawą*.

Taki stan prawny wywołuje w praktyce wiele wątpliwości, zwłaszcza w odniesieniu do toczących się w chwili wejścia w życie *ustawy* procedur planistycznych.

Ustawa zawiera kilka zmian dotyczących procedur uchwalania studiów i planów miejscowych.

1. Przede wszystkim wprowadzony został nią zupełnie **nowy obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu studium, w ramach której sporządzana jest prognoza oddziaływania na środowisko**, dalej *prognoza*. Oznacza to, że jeżeli w stosunku do *studium*, które zostało uchwalone przed dniem 15 listopada 2008 r., nie przeprowadzono strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami Działu IV *ustawy*, procedura nie będzie spełniać wymogów wynikających z jej przepisów, co skutkować **powinno** stwierdzeniem **nieważności uchwały w sprawie uchwalenia studium**. Zatem we wszystkich przypadkach rozpoczętej, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie *ustawy* procedury sporządzania *studium* (lub jego zmiany), **konieczne** będzie przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym m.in. opracowanie *prognozy*, która zgodnie z procedurą planistyczną wskazaną w art. 11 *ustawy* z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie była dotychczas wykonywana na potrzeby projektu *studium*.

2. Natomiast w odniesieniu do *planów miejscowych* procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (do dnia wejścia w życie *ustawy* istniejąca jako ocena oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów - realizowana według *ustawy* z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska), poddana została modyfikacjom.

Jakkolwiek sam zakres sporządzanej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko *prognozy* ma zbliżony zakres do tego, jaki obowiązywał do dnia wejścia *ustawy* w życie, to poprzez zapis art. 53 *ustawy* nałożono na organ opracowujący projekt *planu miejscowego* konieczność uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w tejże *prognozie* z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Nie ulega wątpliwości, iż powyższe uzgadnianie powinno mieć miejsce w odniesieniu do wszystkich procedur planistycznych, które nie zostały zakończone do dnia 14 listopada 2008 r. wydaniem uchwały. Wątpliwości natomiast budzi to, jak należy traktować brak powyższego uzgodnienia. Z pewnością jest to wada związana z naruszeniem trybu oraz właściwości organów w toku procedury planistycznej. Wada taka może stanowić podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały.

Jednakże można domniemywać, iż jeżeli ocena oddziaływania na środowisko dotycząca projektu *planu miejscowego* przeprowadzona w oparciu o poprzednio obowiązujące przepisy, została dokonana prawidłowo, wypełnia ona **merytoryczne** wymogi wynikające z *ustawy*.

Biorąc pod uwagę **specyfikę okresu przejściowego**, w którym to część procedury została przeprowadzona w poprzednio obowiązującym stanie prawnym, przy założeniu poprawności merytorycznej *prognozy* - wydaje się wątpliwe, aby wyłącznie brak uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska i państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w trybie art. 53 *ustawy* dotyczącego *prognozy* do *miejscowego planu*, mógł być kwalifikowany jako istotne naruszenie trybu sporządzania *planu miejscowego*.

które skutkowałyby uchycieniem przez wojewodę uchwały w tym przedmiocie. zwłaszcza w przypadku, kiedy oba ww. dokumenty poddane były opiniowaniu przez tego wojewodę w trybie dotychczasowych przepisów.

Ponadto zauważyć należy, że przynajmniej w odniesieniu do części omawianych przypadków możliwe będzie również spełnienie formalnych wymogów *ustawy*. W odniesieniu do rozpoczętych procedur planistycznych w zakresie sporządzenia lub zmiany *planu miejscowego*, w związku z koniecznością wystąpienia z wnioskiem w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji podanych w *prognozie*, dokumentację składanego wniosku stanowić może opracowana na potrzeby *planu miejscowego prognoza*. Organ uzgadniający dokona wówczas oceny przedstawionej prognozy w zakresie, o którym mowa w art. 53 *ustawy*, przedstawiając odpowiednio do potrzeb opinię w zakresie konieczności uzupełnienia lub zmiany *prognozy* w zakresie odpowiadającym wymogom strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Może się również okazać, że ocena przedstawionej *prognozy* wykaże, iż w pełni odpowiada ona wymogom *ustawy*, w związku z czym zbędne będzie powtarzanie procedury w tym zakresie.

DYREKTOR
Departamentu Oceny Oddziaływań
na Środowisko

Ryszard Zakrzewski